

Πίττα, πρόχειρον ἔδεσμα παρασκευαζόμενον εἰς τὸ πηγάνι με ἀλοιφήν, ἥτοι λίπος χοίρου ἢ βούτυρον ἢ ἔλαιον *Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. || Μεταφ.* 1) Ἐπὶ τοῦ ἔχοντος τὴν συνήθειαν νὰ θωπεύῃ, νὰ περιποιῇται, νὰ κολακεύῃ οἶονεὶ ὁ προσκολλώμενος εἰς τινὰ ἐκ μεταφ. τῆς πολὺ βούτυρον ἢ λίπος ἐχούσης πίττας, ἢ ὁποῖα ἀλείφει τὰς χεῖρας) *Θράκ. (Σηλυβρ.): Εἶναι μιὰ ἀλοιφούπιττα!* Πβ. ἀλοιφέας 2, ἀλοιφούτσα. 2) Ἐπὶ τοῦ ὑποκρινομένου τὸν ἠθικόν, συνήθως ἐπὶ γυναικὸς *Ἡπ.* 3) Ἐπὶ τοῦ ὑποκρινομένου τὸν πτωχὸν ἐνῶ εἶναι πλούσιος (διὰ τὴν σημασιολογικὴν ἐξέλιξιν πβ. τὸ ἀρχ. γλίσχρος σημαῖνον τὸν κολλώδη καὶ ἔπειτα τὸν φειδωλὸν) *Ἡπ.:* *Τί ἀλ' φούπιττα εἶναι!*

ἀλοιφούτσα ἡ, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλοιφέας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούτσα.

Ὁ ἔχων τὴν συνήθειαν νὰ θωπεύῃ, νὰ περιποιῇται, νὰ κολακεύῃ. Πβ. ἀλοιφέας 2, ἀλοιφούπιττα.

ἀλοιφώνω πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλοιφή.

1) Ἐπιχρίω τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἀγγείων διὰ χυμικοῦ τινος πολτοῦ ἐμφράττοντος τοὺς πόρους αὐτῶν διὰ νὰ μὴ ἀπορροφᾶται τὸ ὑγρὸν Κύθν. Σίφν.: *Ἀλοιφώνω τὸ τσουκάλι πολλαχ. Ἀγγεῖο ἀλοιφωμένο Κύθν.* 2) Ἐμβαπτίζω ἐντὸς μολυβδούχου διαλύσεως σωλῆνας ἢ τι τοιοῦτον πρὸ τῆς ὀπτήσεως Ἀθῆν.

ἀλοιφωτὸς ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀλοιφώνω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ωτὸς.

Ὁ ἀλειμμένος διὰ χυμικοῦ τινος μείγματος, ἐπὶ ἀγγείων. Ἀντίθ. ἀλοιφωτός.

ἀλοιφωτός ἐπίθ. Κύθν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀλοιφωτὸς τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Πβ. ἀ-στερητ. 2 α.

Ὁ μὴ ἀλειμμένος διὰ χυμικοῦ τινὸς μείγματος, ὁ ἄνευ ἀλοιφῆς: *Ἀγγεῖο ἀλοιφωτο.* Ἀντίθ. ἀλοιφωτός.

ἀλόνη ἡ, Σκῦρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὰ διάφορα σκευῆ τῆς οἰκίας, τὰ ὁποῖα κρέμονται εἰς τοὺς τοίχους αὐτῆς ἐξηρημένα ἀπὸ τὸ λεγόμενον ἀράφι καὶ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς τοίχους κάτωθεν τοῦ ἀραφιοῦ ὅλα καθ' ὠρισμένην σειρὰν.

-**αλος** παραγωγικὴ κατάλ. πολλαχ.

Ἐκ τῆς καταλ. -άλι. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνῶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 8 κέξ.

Δι' αὐτῆς σχηματίζονται μεγεθυντικά, οἶον: κουφὸς -κούφαλος, ποντικὸς -ποντικάλος, σῦκο-σύκαλος κτλ.

ἀλὸς ὁ, Κάρι.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλόη.

Ἡ ἀλόη τῶν φαρμακείων: *Ὡσπου νὰ βράσουν ἐγίνηκαν ἀλὸς.* Συνών. ἀλόη 5. [**]

ἀλὸς ἐπίθ. Ρόδ.

Ἴσως ἐκ τοῦ ἀρχ. ἄλς = ἄλας.

Ἀλμυρός: *Τὸ φαγητὸν ἐγενεν ἀλὸς.*

ἀλοσάχνη ἡ, Κέα κ. ἀ. — *Λεξ. Περίδ.* ἀλονσάχνη Κυδων. ἀλισάχνη Ἀνδρ. Κρήτ. Πόντ. (Σινώπ.) Χίος ἀλισάχνη Ἐθράκ. (Αἰν.) ἀλισάχνη Κυδων. ἀλ'σάχνη Λέσβ. ἀλισάχνη Εὐβ. (Κάρυστ.) ἀλιτσάχνη Κρήτ. ἀλιτσάχνη Ἰμβρ. ἀλασάχνη Πόντ. (Σινώπ.) ἰλ'σάχνη Λέσβ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. ἀλοσάχνη = ζωόφυτόν τι. Ὁ τύπ. ἀλισάχνη κατὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀλι- ἀρχόμενα Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,245. Τὸ ἀλασάχνη κατ' ἀφομ. ἐξακολουθητικὴν.

1) Τὸ λεπτότατον ἄλας, τὸ ὁποῖον μένει ἐπὶ τῶν κοιλωμάτων τῶν βράχων τῆς παραλίας μετὰ τὴν ἐξάτμισιν τοῦ θαλασσίου ὕδατος Ἀνδρ. Εὐβ. (Κάρυστ.) Κέα Κυδων. Κρήτ. Λέσβ. Πόντ. (Σινώπ.) Χίος κ. ἀ.: — *Λεξ. Περίδ.* Ἀλισάχνη εἶναι τὸ φαεῖ (ὑπερμέτρως ἀλμυρὸν) Κρήτ. Ἀλμυρὸ ἰλ'σάχνη (ἐπὶ φαγητοῦ ἀλμυροῦ) Λέσβ. Συνών. ἀλατάρμη 2, ἀλυκή, ἀλυκιά, ἀφρίτης. β) Ἡ ἄχνη τοῦ ἁλατος ἡ μένουσα ἐπὶ τοῦ προσώπου μετὰ τὸ κολύμβημα Χίος Ἰμβρ. 2) Τὸ λεπτόν, τὸ τετριμμένον ἄλας Ἐθράκ. (Αἰν.) Πόντ. (Σινώπ.) κ. ἀ.: *Πικόκκισε τὸ φαεῖ μὴ λίο ἀλισάχνη* (πικόκκισε = ἐπικόκκισε) Σινώπ.

ἀλοσαχνιάζω ἀμάρτ. ἀλτσαχνιάζου Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλοσάχνη.

Κατὰ γ' πρόσ., ἐπικάθηται λεπτότατον στρώμα ἁλατος.

ἀλουλούδιστος ἐπίθ. ΣΖαμπελ. Ἀσμ. δημοτ. 698 — *Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.* Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *λουλουδιστὸς < λουλουδίω.

Ὁ ἄνευ ἀνθέων ἔνθ' ἄν.: Ἀσμ.

Κλάψε με, κλέφτη, κλάψε με, φέρε καὶ τοὺς δικούς σου 'ς τὸ χῶμα τ' ἀλουλούδιστο, 'ς τὸ μαῦρο μου τὸ μνημα ΣΖαπμέλ. ἔνθ' ἄν.

ἀλουμινένιος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλουμίνιο καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος.

Ὁ ἐξ ἀλουμινιοῦ κατεσκευασμένος: *Ποτήρι ἀλουμινένιο.*

ἀλουμίνιο τό, σύνηθ. ἀλουμίνι σύνηθ.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *aluminium*.

Τὸ μέταλλον ἀργίλιον: *Μπρίκι-ποτήρι ἀπὸ ἀλουμίνι.*

ἀλουξουνιά ἡ, Ρόδ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὰ εἶδη τοῦ φυτοῦ κνίδη (*urtica*) τῆς τάξεως τῶν κνιδωδῶν (*urticaceae*). Συνών. *τσουκνίδα*. [**]

άλουσιὰ ἡ, ἀλουσία Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἀλουσιὰ σύνηθ. ἀλουσὰ πολλαχ. ἀλουσὰ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀλουσία.

Τὸ νὰ μὴ λούεται κἀνεὶς, ἀποχὴ ἀπὸ τοῦ λουτροῦ ἔνθ' ἄν.: *Ἀπὸ τὴν ἀλουσιὰ κόλλησαν τὰ μαλλιά μου κοιν.* Ἀπὸ τὴν ἀλουσία σου εἶσαι ἄσκημος Λακων. *Ποὺ τὴν ἀλουσὶν ἐγέμωσεν ἡ τδεφαλή του πιτυρίδαν* Κύπρ. || Γνωμ.

Τὸ χτένι κάνει τὰ μαλλιά κ' ἡ ἀλουσιὰ τὲς ψεῖρες Λακων.

